

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๓๐๘.๓/ว.๗๒๕๓

กรมการปกครอง

ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๑๐ เมษายน ๒๕๖๑

เรื่อง ซ้อมแนวทางปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการช่วยเหลือเจ้าพนักงานของหน่วยกำลังคุ้มครอง และรักษาความสงบเรียบร้อยภายในหมู่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

- อ้างถึง ๑. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการช่วยเหลือเจ้าพนักงานของหน่วยกำลังคุ้มครองและรักษาความสงบเรียบร้อยภายในหมู่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๑ และฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔
๒. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๓๐๘.๓/ว ๔๕๐๙ ลงวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๖
๓. หนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๘.๓/ว ๑๔๗๗๖ ลงวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๘

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบรายงานผลการให้การสงเคราะห์ช่วยเหลือเยียวยาฯ

จำนวน ๑ ชุด

ตามที่กรมการปกครอง ซึ่งมีภารกิจเกี่ยวกับการรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงภายในประเทศ ได้มีแนวทางในการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับหมู่บ้านและชุมชน ประการหนึ่งคือ ส่งเสริมให้ประชาชนในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมในการรักษาความมั่นคงในรูปแบบราชอาณาจักรอาสาสมัคร ซึ่งตระหนักว่ากองกำลังภาคประชาชนย่อมรู้ข้อมูลข่าวสารและความเคลื่อนไหวในพื้นที่เป็นอย่างดี และระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการช่วยเหลือเจ้าพนักงานของหน่วยกำลังคุ้มครองและรักษาความสงบเรียบร้อยภายในหมู่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ ได้กำหนดความหมายของ “ชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน” หมายความว่า ราษฎรอาสาสมัครในพื้นที่ที่ผ่านการฝึกอบรมตามหลักสูตรชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากนายอำเภอให้ปฏิบัติหน้าที่รักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน ตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ เรียกว่า “ชรบ.” รายละเอียดตามที่อ้างถึง ๑ นั้น

กรมการปกครองพิจารณาแล้ว เนื่องจากปัจจุบันมีการสั่งใช้ชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) ในภารกิจต่าง ๆ เช่น การช่วยเหลือเจ้าพนักงานในการตรวจตรา อยู่เวรยามรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน ประจำจุดตรวจ จุดบริการ หรือการอำนวยความสะดวกให้กับประชาชนในช่วงเทศกาลสำคัญ เช่น เทศกาลปีใหม่ สงกรานต์ ลอยกระทง เป็นต้น ประกอบกับปัจจุบันมีชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) ในพื้นที่หมู่บ้านทั่วประเทศ จำนวน ๓๒๗,๑๑๕ คน ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) เป็นไปตามระเบียบ กฎหมาย และแนวทางเดียวกัน จึงขอให้จังหวัดแจ้งอำเภอ ซ้อมแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

๑. ศึกษาระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการช่วยเหลือเจ้าพนักงานของหน่วยกำลังคุ้มครองและรักษาความสงบเรียบร้อยภายในหมู่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ ให้เข้าใจและถูกต้อง

๒. กรณีอำเภอมีกม.กม.กต.ตั้งหรือมีกม.กม.ทพ.ทพ.ชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) เรียบร้อยแล้ว ให้นายอำเภอออกคำสั่งใช้ชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) จากผู้ที่มีความพร้อม สามารถเสียสละเวลาทำงานเพื่อส่วนรวม พร้อมทั้งมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ และปรับปรุงคำสั่งใช้ให้เป็นปัจจุบัน ทูกรอบ ๖ เดือน

/๓. มอบหมาย...

๓. มอบหมายผู้รับผิดชอบการจัดทำแผนรักษาความปลอดภัยในระดับอำเภอ ระดับหมู่บ้าน เพื่อให้การรักษาความปลอดภัยหมู่บ้านเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและแนวทางเดียวกัน ทั้งนี้ แผนรักษาความปลอดภัยในแต่ละระดับอย่างน้อยควรประกอบด้วยสถานการณ์ในพื้นที่ คำสั่ง ภารกิจ การปฏิบัติ บัญชีรายชื่อ ชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) การแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ การติดต่อสื่อสาร เป็นต้น

๔. ในการปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ช่วยเหลือเจ้าพนักงานของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) ให้ผู้บังคับบัญชาระดับอำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน ให้ความสำคัญในการปกครอง บังคับบัญชา ควบคุม กำกับดูแล และให้การสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) ในเขตพื้นที่อำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน ตามนโยบายของทางราชการ ดังนี้

๔.๑ ให้นายอำเภอจัดให้มีการทบทวนความรู้ในเรื่องกฎหมาย วิธีและขั้นตอนการปฏิบัติ เช่น การตรวจค้น การจับกุม การใช้อาวุธที่ถูกต้อง ขั้นตอนการใช้อาวุธซึ่งต้องเป็นไปตามหลักสากล เนื่องจากในปัจจุบันความก้าวหน้าด้านการสื่อสารและเทคโนโลยีมีความทันสมัย หากปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมาย หรือไม่ปฏิบัติตามขั้นตอนการปฏิบัติ อาจทำให้ชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) มีความผิดตามกฎหมายอาญาได้

๔.๒ การใช้อาวุธปืนในการปฏิบัติหน้าที่ ให้ชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) ใช้อาวุธปืนของทางราชการตามที่ได้รับคำสั่งมอบหมายเป็นลายลักษณ์อักษร โดยให้คำนึงถึงความปลอดภัย และเพิ่มความปลอดภัยในการเก็บรักษาอาวุธปืนของทางราชการ ในระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ให้นำอาวุธปืนของทางราชการติดตัวตลอดระยะเวลาที่ได้รับมอบหมายไว้ ทั้งนี้ จะพ้นความรับผิดชอบต่อเมื่อได้ส่งมอบให้ผู้มีหน้าที่คนอื่นหรือส่งคืนแล้วเท่านั้น และเมื่อพ้นจากการปฏิบัติหน้าที่แล้วต้องส่งมอบอาวุธปืนคืนทันที

๔.๓ เน้นย้ำให้ชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) แต่งเครื่องแต่งกายให้ถูกต้อง ตามระเบียบ เพื่อป้องกันการเข้าใจผิดและเป็นการแสดงสัญลักษณ์ของหน่วยที่ถูกต้อง

๕. รายงานผลการปฏิบัติหน้าที่ของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) ให้กระทรวงมหาดไทย ทราบ เช่น การร่วมจับกุมผู้กระทำความผิดตามกฎหมายอาญา หรือความผิดต่อความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ เพื่อจะได้จัดทำประกาศชมเชยการปฏิบัติหน้าที่อันเป็นการสร้างขวัญกำลังใจให้แก่ชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) รายละเอียดตามที่อ้างถึง ๒

๖. การให้ความช่วยเหลือชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) ที่อาจได้รับอันตรายจากการปฏิบัติหน้าที่ เช่น ได้รับบาดเจ็บหรือพิการทุพพลภาพหรือถึงแก่ความตาย ขอให้จังหวัด/อำเภอ รายงานผลการให้การสงเคราะห์ช่วยเหลือ ให้กรมการปกครองทราบ ตามแบบรายงาน รายละเอียดตามที่อ้างถึง ๓

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ร้อยตำรวจโท

(อาทิตย์ บุญญะโสภิต)

อธิบดีกรมการปกครอง

สำนักกิจการความมั่นคงภายใน

ส่วนกิจการมวลชน

โทร./โทรสาร. ๐ ๒๒๒๖ ๕๕๕๗

แบบรายงานผลการให้การส่งเสริมช่วยเหลือเยยวยาชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.)

จากการปฏิบัติหน้าที่ ประจำปีงบประมาณ

จ.

☐ รอบที่ ๑ ในช่วง ๖ เดือนแรก (ตุลาคม - มีนาคม)

☐ รอบที่ ๒ ในช่วง ๖ เดือนหลัง (เมษายน - กันยายน)

ที่	ชื่อ - ชื่อสกุล	หมายเลขประจำตัวประชาชน	การปฏิบัติหน้าที่	ผลการปฏิบัติหน้าที่	รายละเอียดการปฏิบัติหน้าที่ (อย่างย่อ)	การช่วยเหลือเยยวยา (ระบุ จำนวนเงินที่ให้ การช่วยเหลือ (บาท))
๑.			ชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) บ้าน..... หมู่ที่..... ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด..... ตามคำสั่งอำเภอ.....ที่..... ปฏิบัติหน้าที่ ณ...(ระบุ เช่น จุดตรวจประจำหมู่บ้าน ป้อมยามประจำหมู่บ้าน อื่นๆ ระบุ)	เช่น ถูกทำร้าย หรือได้รับอันตรายถึงสูญเสียอวัยวะ หรือสูญเสียสมรรถภาพในการทำงาน หรือพิการทุพพลภาพหรือถึงแก่ความตาย		
๒.	...	...	...	...	...	...
๓.	...	...	...	...	...	...

(ลงชื่อ).....ผู้รายงาน

(.....)

ตำแหน่ง.....
หมายเหตุ ให้ทุกจังหวัดรายงานทุกรอบ ๖ เดือน กรณีที่ ไม่มีความรู้จากทุกจังหวัดได้รายงานผลตามปกติด้วย

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย

ว่าด้วยการช่วยเหลือเจ้าพนักงานของหน่วยกำลังคุ้มครอง
และรักษาความสงบเรียบร้อยภายในหมู่บ้าน

พ.ศ. ๒๕๕๑

ด้วยในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้และจังหวัดอื่น ๆ ที่มีสถานการณ์ด้านความมั่นคงและความสงบเรียบร้อย จังหวัดและอำเภอได้มีการจัดตั้งชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน ทั้งในหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง และหมู่บ้านปกติ เพื่อปฏิบัติหน้าที่ในการรักษาความมั่นคงและความสงบเรียบร้อยอย่างมีประสิทธิภาพ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประกอบกับมาตรา ๕๔ มาตรา ๕๕ และมาตรา ๑๐๒ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ และมาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบบริหารหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง พ.ศ. ๒๕๒๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจึงออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการช่วยเหลือเจ้าพนักงานของหน่วยกำลังคุ้มครองและรักษาความสงบเรียบร้อยภายในหมู่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๑”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป
บรรดา ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งอื่นใดในส่วนที่กำหนดไว้แล้ว หรือซึ่งขัดแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“หน่วยกำลังคุ้มครองและรักษาความสงบเรียบร้อยภายในหมู่บ้าน” หมายความว่า หน่วยกำลังคุ้มครองและรักษาความสงบเรียบร้อยภายในหมู่บ้าน ตามกฎหมายว่าด้วยจัดระเบียบบริหารหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง และให้หมายความรวมถึง ชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้านตามระเบียบนี้

“ชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน” หมายความว่า ราษฎรอาสาสมัครในพื้นที่ ที่ผ่านการฝึกอบรมตามหลักสูตรชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากนายอำเภอให้ปฏิบัติหน้าที่รักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน และให้เป็นผู้ช่วยเหลือเจ้าพนักงาน ตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ เรียกโดยย่อว่า “ชรบ.”

“หลักสูตร ชรบ.” หมายความว่า หลักสูตรชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน
“นายอำเภอ” ให้ความหมายรวมถึง ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ
“ปลัดอำเภอประจำตำบล” หมายความว่า ปลัดอำเภอซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ประจำตำบลหรือเป็นปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำตำบล

ข้อ ๔ ให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้รักษาการให้เป็นไปตามระเบียบนี้ มีอำนาจตีความวินิจฉัยปัญหา และกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

หมวด ๑ การฝึกอบรมชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน

ข้อ ๕ ให้กรมการปกครอง จัดให้มีการฝึกอบรมหลักสูตร ชรบ. แก่ราษฎรในพื้นที่ ให้มีจำนวนเพียงพอในการรักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยหมู่บ้าน ตามความจำเป็นและเหมาะสมของสถานการณ์ โดยในการฝึกอบรมจะดำเนินการเองหรือหน่วยงานอื่นเป็นผู้ดำเนินการก็ได้ ในกรณีมีความจำเป็น จังหวัดหรืออำเภอจะจัดให้มีการฝึกอบรมหลักสูตรดังกล่าวในพื้นที่ของตนเองก็ได้

ข้อ ๖ ผู้รับการฝึกอบรมหลักสูตร ชรบ. ต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) มีสุขภาพร่างกายแข็งแรงสามารถเข้ารับการฝึกอบรมได้
- (๓) มีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ในหมู่บ้านนั้นไม่น้อยกว่าสามเดือน
- (๔) เลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- (๕) เป็นผู้มีความประพฤติดี

ข้อ ๗ ผู้รับการฝึกอบรมหลักสูตร ชรบ. ต้องไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังนี้

- (๑) ไม่เป็นผู้มีร่างกายทุพพลภาพ วิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบอันเป็นอุปสรรคต่อการฝึกอบรม
- (๒) ไม่เป็นผู้ติดยาเสพติดให้โทษ
- (๓) ไม่เป็นพระภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช

ข้อ ๘ ให้หน่วยจัดฝึกอบรมตามข้อ ๕ จัดทำทะเบียนประวัติผู้ผ่านการฝึกอบรม ชรบ. ในแต่ละรุ่นไว้เป็นหลักฐาน และส่งให้อำเภอที่ผู้ผ่านการฝึกอบรมมีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ จำนวนหนึ่งชุด

หมวด ๒
โครงสร้างและการจัดหน่วย

ข้อ ๙ ในอำเภอหนึ่งให้มีกองพันหน่วยรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน โดยมีนายอำเภอเป็นผู้บังคับกองพันหน่วยรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน และมีปลัดอำเภอ นายตำรวจชั้นสัญญาบัตร และข้าราชการในพื้นที่ตามที่นายอำเภอแต่งตั้งเป็นรองผู้บังคับกองพันหน่วยรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน ฝ่ายยุทธการและการข่าว ฝ่ายกิจการมวลชน ฝ่ายกำลังพลและส่งกำลังบำรุง และฝ่ายสื่อสารและงบประมาณ

ข้อ ๑๐ ในตำบลหนึ่งให้มีกองร้อย ชรบ. โดยมีปลัดอำเภอประจำตำบลเป็นผู้บังคับกองร้อย ชรบ. และมีข้าราชการอื่นตามที่นายอำเภอแต่งตั้ง เป็นรองผู้บังคับกองร้อย ชรบ. ฝ่ายยุทธการและการข่าว ฝ่ายกิจการมวลชน ฝ่ายกำลังพลและส่งกำลังบำรุง และฝ่ายสื่อสารและงบประมาณ โดยให้กำนันในตำบลนั้นเป็นผู้ช่วยผู้บังคับกองร้อย ชรบ.

ข้อ ๑๑ ในหมู่บ้านหนึ่ง ให้มีหมวด ชรบ. โดยมีผู้ใหญ่บ้านเป็นผู้บังคับหมวด ชรบ. ทหารตำรวจหรือสมาชิกกองอาสารักษาดินแดน จำนวนสองคนเป็นเจ้าหน้าที่โครง ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยผู้บังคับหมวด ชรบ.

ในหมวด ชรบ. ให้แบ่งการปกครองบังคับบัญชาออกเป็นอย่างน้อยสองหมู่ เรียกว่า “หมู่ชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้านที่ ๑ หมู่ชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้านที่ ๒ และหมู่ชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้านที่ ... ตามลำดับต่อไป” โดยมีผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านเป็นผู้บังคับหมู่ ชรบ. และหมู่ ชรบ. ให้มีจำนวนไม่น้อยกว่าเจ็ดคน แต่ไม่เกินสิบห้าคน ตามความเหมาะสมโดยพิจารณาจากอัตรากำลังพลและสถานการณ์ในพื้นที่

หมวด ๓
การแต่งตั้ง การสั่งใช้ และการบังคับบัญชา

ข้อ ๑๒ ให้ผู้ใหญ่บ้านพิจารณาคัดเลือกราษฎรที่ผ่านการฝึกอบรมตาม ข้อ ๕ ซึ่งมีคุณสมบัติตามข้อ ๖ และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๗ เสนอให้นายอำเภอพิจารณาแต่งตั้งเป็น ชรบ.

ข้อ ๑๓ ให้นายอำเภอจัดทำทะเบียนประวัติ ชรบ. ตามแบบทำทะเบียนนี้ และแก้ไขเปลี่ยนแปลงให้เป็นปัจจุบันแล้วเก็บรักษาไว้ที่หมู่บ้าน อำเภอ และจังหวัด แห่งละหนึ่งชุด

ข้อ ๑๔ ชรบ. พ้นจากการปฏิบัติหน้าที่เฉพาะตัว เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก โดยได้รับการอนุมัติจากนายอำเภอ

(๓) นายอำเภอสั่งให้พ้นจากการปฏิบัติหน้าที่ตามข้อ ๒๐

(๔) นายอำเภอสั่งให้พ้นจากการปฏิบัติหน้าที่ โดยเห็นว่าเป็นผู้ขาดคุณสมบัติตามข้อ ๖ หรือ มีลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๓

ข้อ ๑๕ การบังคับบัญชา และสั่งใช้ ชรบ. มีดังต่อไปนี้

(๑) ผู้บังคับกองพันหน่วยรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน มีหน้าที่ปกครองบังคับบัญชา ควบคุม กำกับดูแล และให้การสนับสนุนการปฏิบัติงานของ ชรบ. ในเขตพื้นที่อำเภอ ตามนโยบายของทางราชการ

(๒) ผู้บังคับกองร้อย ชรบ. มีหน้าที่ปกครองบังคับบัญชา ควบคุม กำกับดูแล และให้การสนับสนุนการปฏิบัติงานของ ชรบ. ในเขตพื้นที่ตำบล ตามนโยบายของทางราชการ และกองพัน หน่วยรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน

(๓) ผู้บังคับหมวด ชรบ. มีหน้าที่ปกครองบังคับบัญชา ควบคุม กำกับดูแลและให้การสนับสนุนการปฏิบัติงานของ ชรบ. ในเขตพื้นที่หมู่บ้าน ตามนโยบายของทางราชการ กองพัน หน่วยรักษาความปลอดภัยหมู่บ้านและกองร้อย ชรบ.

(๔) ผู้บังคับหมู่ ชรบ. มีหน้าที่ปกครองบังคับบัญชา ควบคุม กำกับดูแลและให้การสนับสนุนการปฏิบัติงาน ชรบ. ตามนโยบายของทางราชการ กองพันหน่วยรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน กองร้อย ชรบ. และหมวด ชรบ.

ข้อ ๑๖ ผู้บังคับกองพันหน่วยรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน และผู้บังคับกองร้อย ชรบ. อาจมอบหมายให้รองผู้บังคับกองพันหน่วยรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน และรองผู้บังคับกองร้อย ชรบ. แล้วแต่กรณี ปฏิบัติหน้าที่แทนก็ได้

หมวด ๔

การช่วยเหลือพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ
หรือเจ้าพนักงานอื่น ในการปฏิบัติหน้าที่

ข้อ ๑๓ ในกรณีที่พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ หรือเจ้าพนักงานอื่น ได้ร้องขอให้ ชรบ. ช่วยเหลือ ให้ ชรบ. ปฏิบัติหน้าที่ช่วยเหลือได้ในเรื่อง ดังต่อไปนี้

- (๑) อยู่เวรยามรักษาความสงบเรียบร้อย และรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน
- (๒) ตรวจตระเวนรักษาความสงบเรียบร้อย
- (๓) สืบสวนหาข่าวพฤติกรรมอันอาจเป็นภัยอันตรายต่อความมั่นคงหรือความสงบเรียบร้อย
- (๔) เฝ้าระวังรักษาสถานที่สำคัญ ตั้งจุดตรวจ จุดสกัด ตรวจสอบบุคคลและยานพาหนะ ที่ผ่านเข้าออกหมู่บ้าน

(๕) รายงานเหตุการณ์ซึ่งเกิดขึ้นในพื้นที่ให้ผู้บังคับบัญชาทราบ

(๖) ป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางอาญา และการก่อความไม่สงบเรียบร้อย ในพื้นที่

(๗) ตรวจค้นบุคคลหรือยานพาหนะ ซึ่งมีเหตุสงสัยตามสมควรว่าเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด หรือได้มาโดยกระทำความผิด หรือได้ใช้หรือสงสัยว่าได้ใช้หรือจะใช้ในการกระทำความผิด หรือซึ่งอาจใช้เป็นพยานหลักฐาน แต่ต้องปฏิบัติตามบทบัญญัติกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาว่าด้วยการค้น ยึดสิ่งของหรืออาวุธที่ใช้ หรือมีไว้เพื่อใช้ในการกระทำความผิด หรือได้มาโดยได้กระทำความผิด หรือซึ่งมีไว้เป็นความผิดตามกฎหมาย ให้รายงานไปยังผู้บังคับบัญชาใกล้เคียงโดยเร็ว

(๘) จับผู้กระทำความผิดซึ่งหน้าตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และควบคุมตัวผู้ถูกจับส่งผู้บังคับบัญชาใกล้เคียงโดยเร็วหรือพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ

(๙) ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

(๑๐) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

หมวด ๕

สิทธิ

ข้อ ๑๔ ชรบ. มีสิทธิ ดังต่อไปนี้

- (๑) แต่งเครื่องแต่งกาย และประดับเครื่องหมาย ชรบ.
(๒) ใช้อาวุธของทางราชการในการปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายตามคำสั่งเป็น
ลายลักษณ์อักษร
(๓) ได้รับสิทธิประโยชน์อื่นใดตามที่กฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่งที่กำหนดไว้

หมวด ๖
วินัย และการรักษาวินัย

ข้อ ๑๕ ชรบ. ต้องรักษาวินัยตามที่กำหนดไว้เป็นข้อห้ามและข้อปฏิบัติโดยเคร่งครัด
ดังต่อไปนี้

- (๑) สนับสนุนและดำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์
ทรงเป็นประมุข
(๒) ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาโดยเคร่งครัด และสนับสนุนการปฏิบัติงานหน่วย
ชรบ. ดันสังกัด
(๓) รักษาความสามัคคีในหมู่คณะและเสียสละเพื่อส่วนรวม
(๔) เป็นผู้ประพฤติดี
(๕) ไม่เสพสุราของมึนเมาในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่
(๖) ไม่เปิดเผยความลับของทางราชการ
(๗) ไม่แสวงหาผลประโยชน์อันมิชอบเพื่อตนเองหรือผู้อื่นจากการปฏิบัติหน้าที่
(๘) ไม่เป็นผู้ผลิต ผู้ค้า ผู้เสพ หรือผู้สนับสนุนเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ

ข้อ ๒๐ ชรบ. ผู้ใดกระทำความผิดวินัยตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๕ ให้ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจ
เหนือตนว่ากล่าวตักเตือนเป็นหนังสือได้

กรณีการกระทำความผิดวินัยตามวรรคหนึ่งมีลักษณะร้ายแรง ให้นายอำเภอสั่งให้พ้นจาก
การปฏิบัติหน้าที่ได้

หมวด ๗
วุฒิบัตร บัตรประจำตัว เครื่องแต่งกาย และเครื่องหมาย

ข้อ ๒๑ ให้กรมการปกครอง จังหวัด หรือหน่วยที่จัดการฝึกอบรมตามหลักสูตร ชรบ.
จัดทำวุฒิบัตรมอบให้แก่ผู้สำเร็จการฝึกอบรมหลักสูตร ชรบ. ตามแบบทำระเบียบนี้

ข้อ ๒๒ ให้นายอำเภอผู้สั่งให้ปฏิบัติหน้าที่ออกบัตรประจำตัวให้แก่ ชรบ. ตามแบบท้ายระเบียบนี้

บัตรประจำตัว ชรบ. มีอายุหกปี เมื่อบัตรประจำตัวชำรุด สูญหาย หหมดอายุ หรือมีการเปลี่ยนแปลงในสาระสำคัญ เช่น ชื่อตัว ชื่อสกุล เป็นต้น ให้ผู้มีบัตรยื่นคำขอตามแบบท้ายระเบียบนี้ต่อนายอำเภอ เพื่อออกบัตรประจำตัวใหม่

ในกรณีที่ ชรบ. พ้นจากการปฏิบัติหน้าที่ก่อนหกปี ให้คืนบัตรประจำตัว ชรบ. ต่อผู้บังคับบัญชาเหนือตนภายในเจ็ดวัน

ให้นายอำเภอ จัดให้มีทะเบียนควบคุมบัตรประจำตัวตามแบบทะเบียนควบคุมท้ายระเบียบนี้ โดยให้ใช้เลขลำดับในทะเบียนบัตรเป็นเลขที่บัตรตามลำดับ เมื่อสิ้นปีปฏิทินให้เริ่มเลขที่ใหม่ เมื่อออกบัตรประจำตัวให้แก่ผู้ใดแล้ว ให้สำเนารายการบัตรประจำตัวไว้ แล้วจัดเก็บพร้อมแบบคำขอมิบัตรและหลักฐานประกอบอื่น ๆ (ถ้ามี) ของแต่ละคน เพื่อเป็นหลักฐาน และแก้ไขเปลี่ยนแปลงให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ

ข้อ ๒๓ เครื่องแต่งกายและเครื่องหมาย ชรบ. ให้เป็นไปตามแบบท้ายระเบียบนี้ ประกอบด้วย

- (๑) หมวกแก๊ปทรงอ่อนสีน้ำเงิน
- (๒) เสื้อคอเปิดแขนยาวสีน้ำเงิน
- (๓) กางเกงขายาวสีน้ำเงิน
- (๔) เข็มขัดด้ายถักสีน้ำเงิน
- (๕) รองเท้าหุ้มส้นสีดำ

ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๑

พลตำรวจเอก โกวิท วัฒนะ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ทะเบียนประวัติชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.)

บ้าน หมู่ที่ ตำบล อำเภอ จังหวัด

[illegible]

ลงชื่อ

ผู้จัดทำทะเบียนประวัติ

(.....)

ปลัดอำเภอ

คำขอมีบัตรประจำตัวชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.)

ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการช่วยเหลือเจ้าพนักงานของหน่วยกำลังคุ้มครองและรักษาความสงบเรียบร้อยภายในหมู่บ้าน

พ.ศ. 2551

เขียนที่

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ข้าพเจ้าชื่อ.....ชื่อสกุล.....

เกิดวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....อายุ.....ปี หมู่โลหิต.....

มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านเลขที่.....ตรอก/ซอย.....ถนน.....

หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ/กิ่งอำเภอ.....จังหวัด.....

รหัสไปรษณีย์.....โทรศัพท์ (บ้าน).....(มือถือ).....

เลขหมายประจำตัวประชาชนของผู้ยื่นคำขอ - - - -

ได้รับการแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่รักษาความปลอดภัยหมู่บ้านตามคำสั่งอำเภอ.....

ที่...../.....ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

มีความประสงค์ขอมีบัตรประจำตัวชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.)

โดยยื่นต่อนายอำเภอ/ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ.....จังหวัด.....

กรณี ☐ 1. ขอมีบัตรครั้งแรก

☐ 2. ขอมีบัตรใหม่ เนื่องจาก ☐ บัตรหมดอายุ ☐ บัตรหายหรือถูกทำลาย

หมายเลขของบัตรเดิม.....(ถ้าทราบ)

☐ 3. ขอเปลี่ยนบัตร เนื่องจาก

☐ เปลี่ยนชื่อตัว ☐ เปลี่ยนชื่อสกุล

☐ ขำรุด ☐ อื่น ๆ

☐ ได้แนบรูปถ่ายสองใบมาพร้อมกับคำขอนี้แล้ว และ ☐ หลักฐานอื่น ๆ (ถ้ามี)

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อความดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

(ลงชื่อ).....ผู้ยื่นคำขอ

(.....)

หมายเหตุ ให้ขีดฆ่าข้อความที่ไม่ต้องการออกแล้วขีดเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ☐ หน้าข้อความที่ใช้

ตัวอย่างบัตรประจำตัวชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.)

ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการช่วยเหลือเจ้าพนักงานของหน่วยกำลังคุ้มครองและรักษาความสงบเรียบร้อยภายในหมู่บ้าน

พ.ศ. 2551

ด้านหน้า

รูปถ่าย 2.5 x 3 ซม.	เลขประจำตัวประชาชนของผู้ถือบัตร
	ชื่อ - สกุล
	ที่อยู่
	ตำแหน่ง
	ลายมือชื่อผู้ถือบัตร (ผู้ออกบัตร)
หมู่โลหิต	

5.4 ซม.

8.4 ซม.

ด้านหลัง

บัตรประจำตัวชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.)	
เลขที่...../.....	
วันออกบัตร.....	บัตรหมดอายุ.....

หมายเหตุ

-ใช้กระดาษการ์ด 150 แกรม ขนาดกว้าง 5.4 ซม ขนาดความยาว 8.4 ซม.

-พิมพ์ด้านหน้าหนึ่งสี (ดำ)

-พิมพ์เครื่องหมายด้านหลังสี่สี (ตัวหนังสือ ชรบ. สีเหลือง และพิมพ์สัญลักษณ์สามมือประสาน

พื้นสีขาว บนพื้นธงชาติ ขนาดความสูง 1.5 ซม.)

วุฒิปัตินี้ให้ไว้เพื่อแสดงว่า

ได้สำเร็จการฝึกอบรมหลักสูตร ชุติรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน รุ่นที่
ระหว่างวันที่ เดือน ถึง วันที่ เดือน พ.ศ.

ณ อำเภอ จังหวัด

ขอให้มีความสุขภาพร่างกายที่แข็งแรง และมีจิตใจที่เข้มแข็ง เป็นกำลังในการรักษาความสงบเรียบร้อย
และความปลอดภัยหมู่บ้านต่อไป
ให้ไว้ ณ วันที่ เดือน พ.ศ.

อธิบดีกรมการปกครอง/ผู้ว่าราชการจังหวัด

แบบทะเบียนควบคุมบัตรประจำตัวชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.)

อำเภอ.....จังหวัด.....

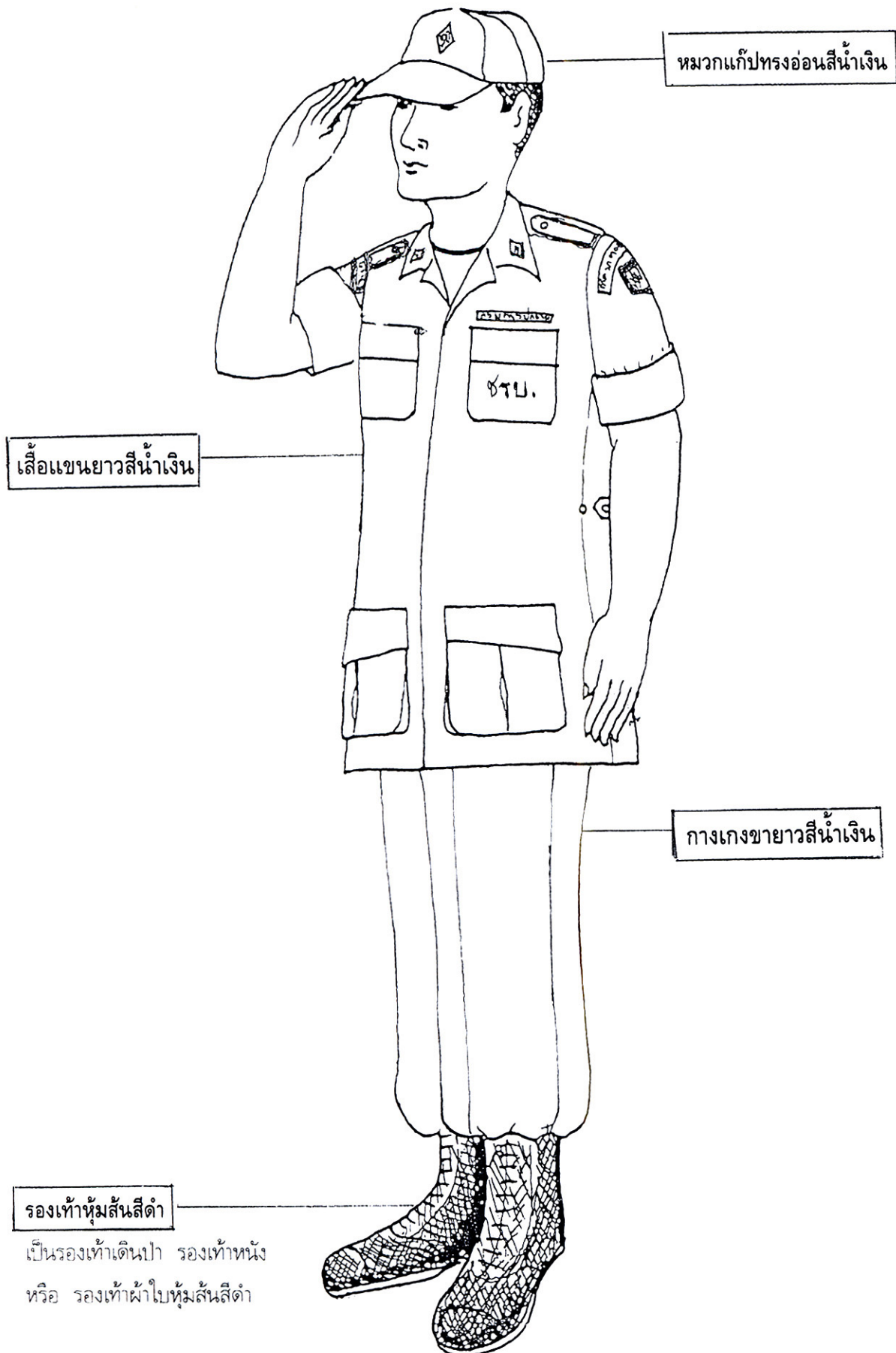
ประจำปี พ.ศ. 25.....

เลขที่	ชื่อ - สกุล	เลขประจำตัว ประชาชน	ภูมิลำเนา			วันออกบัตร	วันบัตรหมดอายุ	รูปถ่ายผู้มีบัตร
			บ้านเลขที่	หมู่ที่	ตำบล			

เครื่องแต่งกายชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.)

ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการช่วยเหลือเจ้าพนักงานของหน่วยกำลังคุ้มครองและรักษาความสงบเรียบร้อยภายในหมู่บ้าน

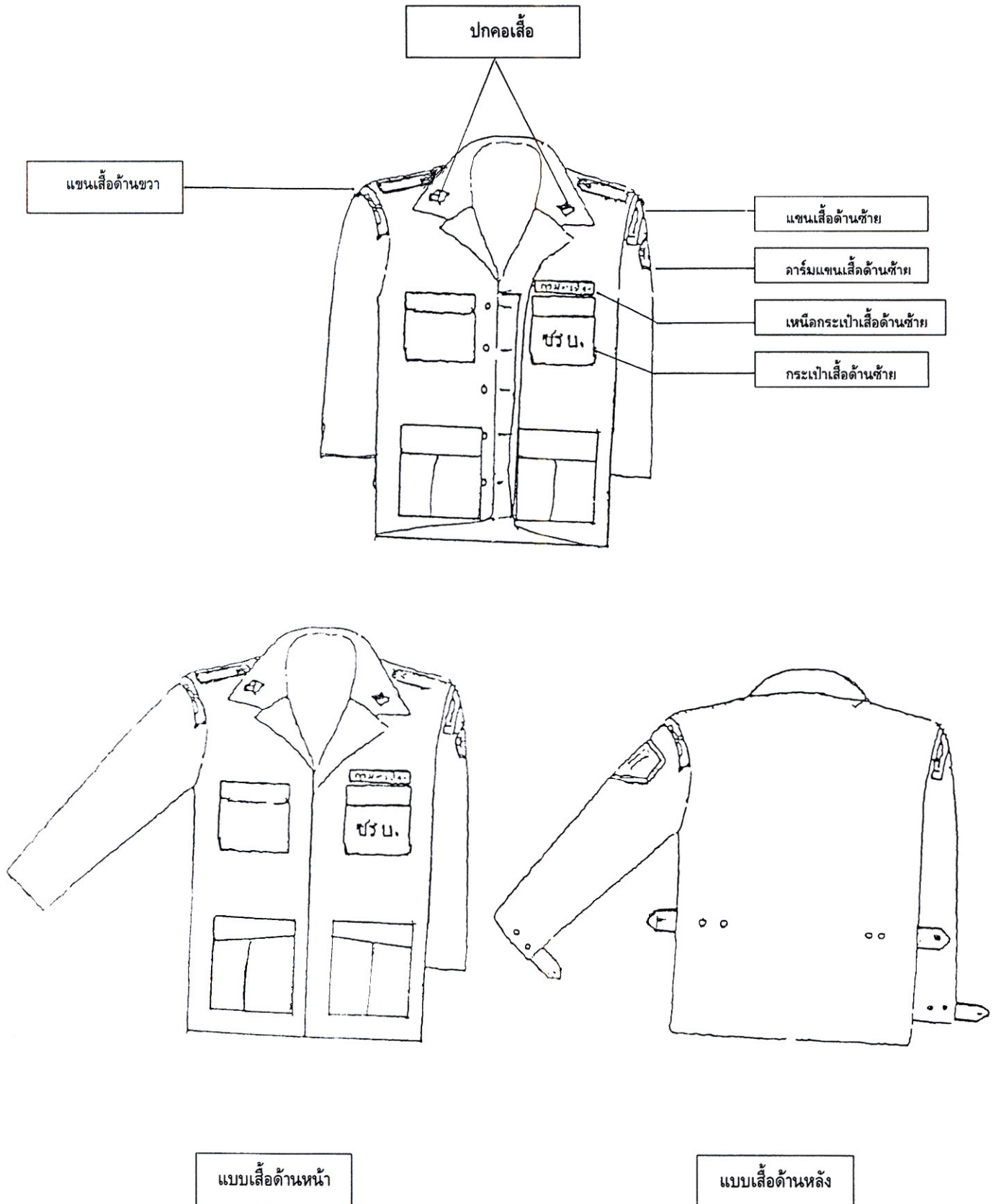
พ.ศ. 2551

เสื้อแขนยาวสีน้ำเงินประกอบเครื่องแต่งกายชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.)

ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการช่วยเหลือเจ้าพนักงานของหน่วยกำลังคุ้มครองและรักษาความสงบเรียบร้อยภายในหมู่บ้าน

พ.ศ. 2551

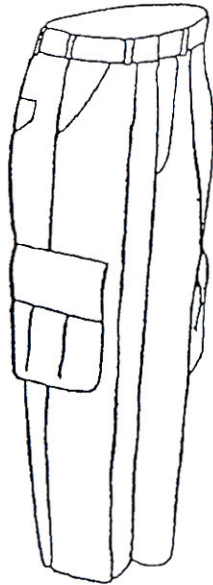

กางเกงขายาวสีน้ำเงิน ประกอบเครื่องแต่งกาย ชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.)

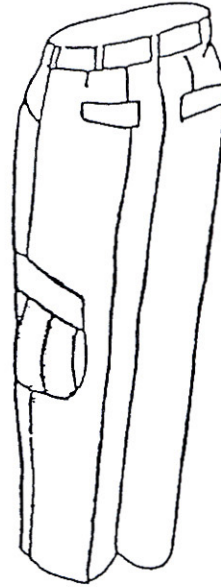
ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการช่วยเหลือเจ้าพนักงานของหน่วยกำลังคุ้มครองและรักษาความสงบเรียบร้อยภายในหมู่บ้าน

พ.ศ. 2551

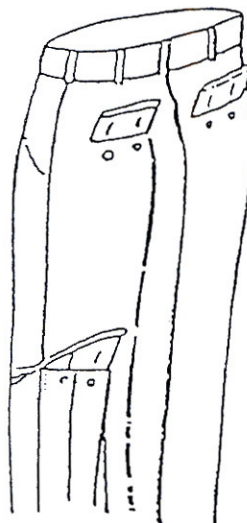
ด้านหน้า

ด้านหลัง

1. ภาพแสดงตัวกางเกงเมื่อกลัดกระดุม ด้านหน้าและด้านหลัง

2. ภาพแสดงรั้งดุมช่อนใต้ฝากระเป๋าด้านหลังและด้านข้าง

เครื่องหมาย ประกอบเครื่องแต่งกาย ชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.)

ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการช่วยเหลือเจ้าพนักงานของหน่วยกำลังคุ้มครองและรักษาความสงบเรียบร้อยภายในหมู่บ้าน

พ.ศ. 2551

หมวกแก๊ปทรงอ่อนสีน้ำเงิน

เครื่องหมายหน้าหมวก

รูปสิงห์ปักด้วยไหมสีเหลืองบนพื้นผ้าสีเหลี่ยมสีน้ำเงินปักขอบด้วยไหมสีเหลือง

แขนเสื้อด้านซ้าย

- ตัวอักษรปักด้วยไหมสีฟ้าบนพื้นผ้าสีเหลี่ยมรูปโค้งสีน้ำเงินขอบปักด้วยไหมสีฟ้า

อาร์มแขนเสื้อด้านซ้าย

- มือประสานสีขาวตัดเส้นสีดำ
ตัวอักษร ชรบ. ปักด้วยไหมสีเหลือง
บนพื้นผ้ารูปธงไตรรงค์ ขอบปักด้วยไหมสีดำ

ปกคอเสื้อ

รูปสิงห์ปักด้วยไหมสีเหลืองบนพื้นผ้าสีเหลี่ยมสีน้ำเงินขอบปักด้วยไหมสีแดง

แขนเสื้อด้านขวา

- ตัวอักษรปักด้วยไหมสีเหลืองบนพื้นผ้าสีเหลี่ยมรูปโค้งสีน้ำเงินขอบปักด้วยไหมสีแดง

เหนือกระเป๋าเสื้อด้านซ้าย

- ตัวอักษรปักด้วยไหมสีเหลืองบนพื้นผ้าสีเหลี่ยมสีน้ำเงิน ขอบปักด้วยไหมสีแดง

กระเป๋าเสื้อด้านซ้าย

ตัวอักษร ชรบ. ปักด้วยไหมสีเหลือง

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย

ว่าด้วยการช่วยเหลือเจ้าพนักงานของหน่วยกำลังคุ้มครอง
และรักษาความสงบเรียบร้อยภายในหมู่บ้าน (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๕๔

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการช่วยเหลือเจ้าพนักงานของหน่วยกำลังคุ้มครองและรักษาความสงบเรียบร้อยภายในหมู่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๑ เกี่ยวกับเรื่องคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตร ชรบ. ให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ ประกอบกับมาตรา ๙๔ มาตรา ๙๕ และมาตรา ๑๐๒ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ มาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบบริหารหมู่บ้าน อาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง พ.ศ. ๒๕๒๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการช่วยเหลือเจ้าพนักงานของหน่วยกำลังคุ้มครองและรักษาความสงบเรียบร้อยภายในหมู่บ้าน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกความในข้อ ๖ และข้อ ๗ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการช่วยเหลือเจ้าพนักงานของหน่วยกำลังคุ้มครองและรักษาความสงบเรียบร้อยภายในหมู่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๖ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตร ชรบ. ต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ ในวันที่สมัครเข้ารับการฝึกอบรม
- (๓) มีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ในหมู่บ้านนั้นไม่น้อยกว่าสามเดือน
- (๔) เป็นผู้มีความประพฤติดี
- (๕) เลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- (๖) มีสุขภาพร่างกายแข็งแรงสามารถเข้ารับการฝึกอบรมได้

ข้อ ๗ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตร ชรบ. ต้องไม่มีลักษณะต้องห้ามดังนี้

(๑) ไม่เป็นผู้มีร่างกายทุพพลภาพ วิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบอันเป็นอุปสรรคต่อการฝึกอบรม

(๒) ไม่เป็นผู้ติดยาเสพติดให้โทษหรือพัวพันกับยาเสพติดให้โทษ

(๓) ไม่เป็นพระภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช”

ประกาศ ณ วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๔
ชวรัตน์ ชาญวีรกูล
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ที่ มท ๐๓๐๘.๓/ว ๕๕๖

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

พศจิกายน ๒๕๕๖

เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการช่วยเหลือเจ้าพนักงานของหน่วยกำลัง
คุ้มครองและรักษาความสงบเรียบร้อยภายในหมู่บ้าน พ.ศ.๒๕๕๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง ๑. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการช่วยเหลือเจ้าพนักงานของหน่วยกำลังคุ้มครองและรักษา
ความสงบเรียบร้อยภายในหมู่บ้าน พ.ศ.๒๕๕๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๔

๒. ยุทธศาสตร์การพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ พ.ศ.๒๕๕๖ - ๒๕๖๐

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แนวทางปฏิบัติตามโครงการ “๑ ตำบล ๑ ชุติรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน” จำนวน ๑ ชุด
๒. คู่มือแนวทางการปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการช่วยเหลือเจ้าพนักงานของ
หน่วยกำลังคุ้มครองและรักษาความสงบเรียบร้อยภายในหมู่บ้าน พ.ศ.๒๕๕๑ จำนวน ๑ ชุด

ตามที่กระทรวงมหาดไทยได้ออกระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการช่วยเหลือเจ้าพนักงาน
ของหน่วยกำลังคุ้มครองและรักษาความสงบเรียบร้อยภายในหมู่บ้าน พ.ศ.๒๕๕๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มีผลบังคับใช้
ตั้งแต่วันที่ ๔ กันยายน ๒๕๕๑ เป็นต้นมา ประกอบกับนโยบายความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๔ - ๒๕๕๙
ได้กำหนดกรอบแนวคิดมุ่งสร้างสภาวะแวดล้อมที่สันติสุข โดยให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างฐานราก
ความมั่นคงของสังคมไทย พื้นฟูความสมานฉันท์ของคนในชาติ ลดความเสี่ยงจากผลกระทบของภัยคุกคาม
ด้านความมั่นคงในรูปแบบใหม่ ที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาและแก้ไขปัญหาเชิงพื้นที่ ไม่ว่าจะเป็นปัญหา
ยาเสพติด แรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย ความขัดแย้งในสังคม การทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
สาธารณภัยขนาดใหญ่ โรคระบาด การก่อการร้าย และปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ โดยได้กำหนด
เป็นยุทธศาสตร์การพัฒนาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของชาติ พ.ศ.๒๕๕๖ - ๒๕๖๐ นั้น

กระทรวงมหาดไทย ซึ่งมีการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงภายใน
ประเทศ การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน และสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาและ
แก้ไขปัญหาตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ดังนั้น การสร้างจิตสำนึกด้านความมั่นคง เป็นแนวทาง
ประการหนึ่งที่ทำให้ประชาชนเกิดความรักและความสามัคคี มีการรวมกลุ่มจัดตั้งองค์กรภาคประชาชนในพื้นที่
บนพื้นฐานการมีส่วนร่วมของคนและชุมชน ให้ตำบล หมู่บ้านมีระบบป้องกันที่ดี ซึ่งในปัจจุบันมีการประกาศ
จัดตั้งหมู่บ้านตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
ใน ๗๖ จังหวัด ๘๙๘ อำเภอ จำนวน ๙๔,๙๖๓ หมู่บ้าน และได้มีประกาศกระทรวงมหาดไทยจัดตั้งหมู่บ้านอาสา
พัฒนาและป้องกันตนเอง (อพป.) ครอบคลุมใน ๙๔ จังหวัด ๖๙๖ อำเภอ จำนวน ๑๔,๐๙๙ หมู่บ้าน ฉะนั้น
เพื่อให้การจัดตั้งชุติรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) เป็นไปในแนวทางเดียวกัน จึงให้จังหวัดแจ้งอำเภอ
ทุกอำเภอ จัดทำโครงการ “๑ ตำบล ๑ ชุติรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน” ดังนี้

๑. ประเภทหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง (อพป.) ให้ดำเนินการฝึกอบรมราษฎรในเรื่อง
การรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน ตามหลักสูตรและแนวทางที่กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในจังหวัดกำหนด

กรณีหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง (อพป.) ที่ได้รับการประกาศจัดตั้งใหม่ ส่วนหมู่บ้านเดิมที่ได้ประกาศจัดตั้งไว้แล้ว หากจะมีการฝึกอบรมทบทวนให้ถือปฏิบัติในการฝึกอบรมโดยใช้คู่มือแนวทางปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการช่วยเหลือเจ้าพนักงานของหน่วยกำลังคุ้มครองและรักษาความสงบเรียบร้อยภายในหมู่บ้าน พ.ศ.๒๕๕๑ ๖ และแนวทางปฏิบัติตามโครงการ “๑ ตำบล ๑ ชุตรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน” ตามเอกสารแนบท้ายหนังสือนี้

๒. ประเพณีหมู่บ้านตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ ให้ดำเนินการตามแนวทางดังนี้

๒.๑ ให้ทุกอำเภอดำเนินการจัดฝึกอบรมจัดตั้งชุตรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) ในหมู่บ้านที่มีงบประมาณและมีความพร้อม ตามโครงการ “๑ ตำบล ๑ ชุตรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน” โดยการฝึกอบรมจัดตั้งหรือทบทวนตามแนวทาง และคู่มือแนวทางการปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการช่วยเหลือเจ้าพนักงานของ หน่วยกำลังคุ้มครองและรักษาความสงบเรียบร้อยภายในหมู่บ้าน พ.ศ.๒๕๕๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติมในการกำกับดูแลและพัฒนาชุตรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) โดยสามารถดาวน์โหลดคู่มือแนวทางการปฏิบัติได้ที่เว็บไซต์ของสำนักกิจการความมั่นคงภายใน กรมการปกครอง “www.isab.go.th”

๒.๒ สำหรับหมู่บ้านที่ไม่มีงบประมาณหรือยังไม่พร้อมในการจัดฝึกอบรม ให้แจ้งทุกหมู่บ้านดำเนินการรับสมัครและจัดตั้งกลุ่มอาสาสมัครภาคประชาชนตามแนวทาง ดังนี้

(๑) กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน คณะกรรมการกลางหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง (อพป.) หรือคณะกรรมการหมู่บ้าน (กม.) จำนวน ๒ - ๕ คน คัดเลือกผู้มีความสัมพันธ์ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยฯ จากผู้ที่มีความพร้อมและมีความเข้มแข็ง เสียสละ มีจิตใจรักปรองมั่งที่จะทำงานเพื่อส่วนรวมจำนวน ๑๕ - ๓๐ คน/หมู่บ้าน

(๒) มอบภารกิจในการเป็นอาสาสมัครภาคประชาชนต่างๆ เช่น อาสาสมัครแจ้งข่าว อาชญากรรม อาสาสมัครกู้ชีพ ยามหมู่บ้าน เป็นต้น เพื่อร่วมรับผิดชอบต่อหมู่บ้าน/ชุมชนและสังคม

(๓) ประชุมพบปะสมาชิกเป็นระยะ เพื่อสร้างความคุ้นเคย แลกเปลี่ยนประสบการณ์ช่วยเหลือซึ่งกันและกันอย่างสม่ำเสมอ

(๔) จัดกิจกรรมซึ่งเกี่ยวข้องกับสถาบันชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์

(๕) จัดกิจกรรมหารายได้หรือขอรับบริจาคเงิน/วัสดุอุปกรณ์จากภาคเอกชนไว้ใช้

ในกลุ่มชมรมอาสาสมัคร ตามความจำเป็น

(๖) จัดทำข้อมูลทะเบียนบุคคล เพื่อวางพื้นฐานกลุ่มราษฎรดังกล่าวไว้สำหรับการฝึกอบรมจัดตั้งเป็นชุตรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) อย่างเป็นทางการในโอกาสต่อไป

๒.๓ การจัดตั้งชุตรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) เนื่องจากกระทรวงมหาดไทยได้รับงบประมาณในแต่ละปีค่อนข้างจำกัด จึงขอให้จังหวัด/อำเภอ ที่มีศักยภาพพิจารณาจัดหางบประมาณมาดำเนินการไปพลางก่อน หรือใช้งบประมาณจากโครงการสนับสนุนการบูรณาการและการขับเคลื่อนนโยบายระดับอำเภอ ที่กรมการปกครองจัดสรรให้กับอำเภอ หรือขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือขอรับการสนับสนุนจากภาคเอกชนที่มีศักยภาพในพื้นที่ หรือใช้งบประมาณของจังหวัด

๒.๔ กระทรวงมหาดไทยจะสนับสนุนกระสุนปืนลูกซอง สำหรับผู้เข้ารับการฝึกอบรม จำนวน ๗ นัด/คน และสำหรับชุดครุฝึก จำนวน ๓๐ นัด/๑ หมู่บ้าน โดยให้จังหวัดสำรองกระสุนปืนลูกซอง เพื่อใช้ในการฝึกอบรมไปพลางก่อน แล้วขอเบิกจากกระทรวงมหาดไทยทดแทน สำหรับหมู่บ้านที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ เนื่องจากไม่ได้รับการสนับสนุนอาวุธปืนลูกซองให้ใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ หากจังหวัด/อำเภอ ได้กำหนดหลักสูตรการฝึกอบรมให้มีวิชาฝึกการยิงปืนด้วยกระสุนจริง โดยสามารถจัดหาหรือขอยืม

อาวุธปืนลูกซองจากหมู่บ้านอื่นได้ กระทรวงมหาดไทย จะสนับสนุนกระสุนปืนลูกซองให้อัตราเดียวกับหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง (อพป.)

๓. การดำรงความยั่งยืน เมื่อมีการจัดตั้งชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) ตามข้อ ๑ และข้อ ๒ ให้มีความเข้มแข็งแล้ว สิ่งสำคัญต้องเสริมสร้างและพัฒนา เพื่อให้เกิดความยั่งยืน ดังนี้

๓.๑ เสริมสร้างและพัฒนาพลังมวลชนให้มีความเข้มแข็งด้วยการฝึกอบรมทบทวนเพื่อพัฒนาทักษะในการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ

๓.๒ จัดทำแผนและกำหนดวาระงานที่ต้องปฏิบัติร่วมกัน เป็นปฏิทินรายปี เช่น กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับสถาบันพระมหากษัตริย์ กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับศาสนา ประเพณีวัฒนธรรม และกิจกรรมเชื่อมโยงกับการรณรงค์นโยบายการพัฒนาประเทศ เช่น การปลูกต้นไม้ การรักษาความสะอาดหมู่บ้าน/ชุมชน เป็นต้น

๓.๓ การยกย่องเชิดชู ควรจัดสวัสดิการให้ชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) เพื่อให้เกิดการทุ่มเทในการทำงานตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย

๓.๔ การประชาสัมพันธ์ผลการปฏิบัติหน้าที่ในวาระต่างๆ ให้เป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวาง และแพร่หลาย เช่น นโยบายลดอบายมุขสร้างสุขให้สังคม

๔. การรายงานผลการปฏิบัติของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.)

๔.๑ ระดับหมู่บ้าน ให้ผู้ใหญ่บ้านรายงานผลการปฏิบัติในรอบเดือน ให้นายอำเภอทราบ ทุกวันที่มีประชุมกำนันผู้ใหญ่บ้านของอำเภอ

๔.๒ ระดับอำเภอ ให้นายอำเภอสรุปผลการปฏิบัติหน้าที่ รายงานจังหวัด ทุกๆ ๓ เดือน

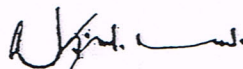
๕. ให้จังหวัดสรุปผลการปฏิบัติหน้าที่ปัญหา อุปสรรค พร้อมข้อเสนอแนะ ให้กระทรวงมหาดไทยทราบทุกๆ ๓ เดือน ประกอบด้วย

๕.๑ ภายในวันที่ ๑๐ ของเดือนมีนาคม มิถุนายน กันยายน และเดือนธันวาคม ของทุกปี โดยครั้งแรกภายในวันที่ ๑๐ ธันวาคม ๒๕๕๖

๕.๒ กรณีชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) มีการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเข้มแข็ง เสียสละ เกิดประโยชน์ต่อทางราชการและประชาชน ให้จังหวัดรายงานกระทรวงมหาดไทยทราบพร้อมภาพถ่าย เพื่อจัดทำประกาศชมเชยการปฏิบัติหน้าที่ อันเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจแก่ชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) อีกทางหนึ่ง

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการและแจ้งให้อำเภอถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายประภาศ บุญยอินดี)

รองปลัดกระทรวงมหาดไทย ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง

สำนักกิจการความมั่นคงภายใน

โทรศัพท์/โทรสาร ๐-๒๒๒๖-๕๕๕๗

(ฉบับที่ ๓) ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๒๕ - ๑๒๖ (๒๕๕๖)

แนวทางปฏิบัติตาม โครงการ “๑ ตำบล ๑ ชุติรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน”

กระทรวงมหาดไทยได้แจ้งให้ทุกจังหวัดใช้แนวทางปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการช่วยเหลือเจ้าพนักงานของหน่วยกำลังคุ้มครองและรักษาความสงบเรียบร้อยภายในหมู่บ้าน พ.ศ.๒๕๕๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๔ เป็นแนวทางในการฝึกอบรมจัดตั้ง/ทบทวนชุติรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) ตามโครงการ “๑ ตำบล ๑ ชุติรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน” เพื่อเป็นหมู่บ้านต้นแบบและสามารถขยายผลไปสู่หมู่บ้านอื่นได้ตามความจำเป็นและเหมาะสม และให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน ดังนี้

ก่อนการฝึกอบรม/เตรียมการฝึกอบรม

๑. ให้จังหวัด/อำเภอ จัดทำโครงการโดยกำหนดวัตถุประสงค์ให้สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงมหาดไทย ในการจัดตั้งชุติรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) ในระดับหมู่บ้าน ให้ครอบคลุมและเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่กระทบต่อความมั่นคงและความสงบเรียบร้อยของสังคม

๒. งบประมาณในการฝึกอบรม ให้จังหวัด/อำเภอ พิจารณาใช้งบประมาณจากโครงการสนับสนุนการบูรณาการการปฏิบัติงานของอำเภอ ที่ได้รับการจัดสรรจากกรมการปกครองให้กับอำเภอ หรือขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือขอรับการสนับสนุนจากภาคเอกชนที่มีศักยภาพในพื้นที่ หรือใช้งบประมาณของจังหวัดดำเนินการ

๓. ให้จังหวัด/อำเภอ เป็นผู้บริหารโครงการ โดยมีปลัดจังหวัด/นายอำเภอ เป็นผู้อำนวยการฝึก เพื่อให้การฝึกอบรมเป็นไปตามหลักสูตรและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

๔. การคัดเลือกสถานที่ฝึกอบรมตามความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่ ควรพิจารณาคัดเลือกสถานที่ในหมู่บ้านนั้น ๆ เพื่อศึกษาการปฏิบัติได้จากพื้นที่จริงและเป็นการสะดวกในการเดินทางของผู้เข้าฝึกอบรม

๕. ให้จังหวัด/อำเภอคัดเลือกราษฎรเข้ารับการฝึกอบรม โดยคัดเลือกหมู่บ้านที่ได้ประกาศจัดตั้งเป็นหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง (อพป.) และมีความพร้อมเป็นลำดับแรก ดังนี้

๕.๑ กรณีเป็นหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง (อพป.) ให้อำเภอ พิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการคัดเลือกประกอบด้วย นายอำเภอ กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำศาสนา คณะกรรมการกลางหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง ร่วมกับเจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารและตำรวจในพื้นที่ (ถ้ามี) ทำหน้าที่คัดเลือกผู้เข้าฝึกอบรม เฉลี่ยจำนวน ๓๐ คนต่อ ๑ หมู่บ้าน โดยพิจารณาจากราษฎรในชุติรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) ซึ่งได้เคยจัดตั้งไว้ก่อนเป็นลำดับแรก และเป็นผู้มีความเข้มแข็งเสียสละ มีจิตใจรุกรบพร้อมที่จะทำการต่อสู้กับฝ่ายตรงข้าม ไม่มีประวัติเกี่ยวข้องกับยาเสพติดและผู้มีอิทธิพล

๕.๒ กรณีเป็นหมู่บ้านตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้อำเภอพิจารณาจัดตั้งคณะกรรมการคัดเลือก ประกอบด้วย นายอำเภอ กำนันผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำศาสนา คณะกรรมการหมู่บ้าน (กม.) ร่วมกับเจ้าหน้าที่ฝ่ายตำรวจและทหารในพื้นที่ (ถ้ามี) ทำหน้าที่คัดเลือกผู้เข้าฝึกอบรม เฉลี่ยจำนวน ๓๐ คน ต่อ ๑ หมู่บ้าน โดยมีองค์ประกอบเช่นเดียวกับหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง (อพป.)

๖. ให้แต่ละอำเภอฝึกอบรมจัดตั้งชุติรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) เป็นรายหมู่บ้าน อย่างน้อยตำบลละ ๑ หมู่บ้าน ผู้เข้าฝึกอบรม อย่างน้อยหมู่บ้านละ ๑๕ คน (๑ หมู่ ชรบ.)

๗. เมื่อจังหวัด/อำเภอ จัดทำโครงการฝึกอบรมชุติรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) แล้ว

พ.ศ.๒๕๖๒ กระทรวงมหาดไทยกำหนดหลักเกณฑ์ว่า จะสนับสนุนกระสุนปืนลูกซอง สำหรับผู้เข้าฝึกอบรม หลักสูตรชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน ในอัตรา ๗ นัด/กระบอก/คน และสำหรับชุดครูฝึกในอัตรา ๓๐ นัด/๑ หมู่บ้าน กรณีราษฎรมีความสมัครใจเข้ารับการฝึกอบรมเป็นจำนวนมาก ต้องคัดเลือกให้เหลือ จำนวนไม่เกิน ๑๐๐ คน /รุ่น โดยให้จังหวัดสำรองกระสุนปืนลูกซอง เพื่อใช้ในการฝึกอบรมจัดตั้ง/ทบทวน ไปพลางก่อน แล้วขอเบิกจากกระทรวงมหาดไทยทดแทน หลังเสร็จสิ้นโครงการ ภายใน ๓ เดือน โดยแนบ โครงการฝึกอบรมที่จังหวัดอนุมัติ รายชื่อหมู่บ้านที่จะฝึกอบรม รายชื่อครูฝึกราษฎรด้านการรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน และหลักสูตรการฝึกอบรม สำหรับหมู่บ้านที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ และฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติม หากจังหวัด/อำเภอ ได้กำหนดหลักสูตรการฝึกอบรม ให้มีวิชาฝึกการยิงอาวุธปืนลูกซองด้วยกระสุนจริง และสามารถที่จะจัดหาหรือขอยืมอาวุธปืนลูกซองจาก หมู่บ้านอื่น ที่มีอาวุธปืนประจำการอยู่มาทำการฝึกได้ กระทรวงมหาดไทย ก็จะสนับสนุนกระสุนปืนลูกซอง ให้ ในอัตราเดียวกันกับหมู่บ้านที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติ จัดระเบียบบริหารหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกัน ตนเอง พ.ศ.๒๕๖๒ ทั้งนี้ ให้จังหวัด/อำเภอ จัดทำโครงการฝึกอบรมพร้อมเอกสารเกี่ยวข้อง ส่งถึง ปลัดกระทรวงมหาดไทย ตามขั้นตอนที่กำหนดข้างต้นเช่นเดียวกัน

๘. หลักสูตรการฝึกอบรม ให้จังหวัด/อำเภอใช้หลักสูตรที่กรมการปกครองจัดทำขึ้น ตามที่ กระทรวงมหาดไทยแจ้งเวียนคู่มือแนวทางปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการช่วยเหลือเจ้า พนักงานของหน่วยกำลังคุ้มครองและรักษาความสงบเรียบร้อยภายในหมู่บ้าน พ.ศ.๒๕๕๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ระหว่างการฝึกอบรม

๑. ชุดครูฝึก/เจ้าหน้าที่บริหารโครงการ ควรมีการพักค้างแรมในหมู่บ้าน/สถานที่ฝึกอบรม เพื่อสร้าง ความสัมพันธ์ที่ดีกับราษฎรและดูแลการฝึกอบรมให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

๒. ให้ปลัดอำเภอประจำตำบล มีส่วนร่วมในการดำเนินการทุกขั้นตอน และเป็นผู้สังเกตการณ์ ฝึกอบรม รับฟังและแก้ไขปัญหาอุปสรรคในเบื้องต้น และรายงานให้กองอำนวยการฝึกทราบ

๓. ให้อำเภอร่วมกับชุดครูฝึก จัดทะเบียนประวัติพร้อมรูปถ่ายของผู้เข้าฝึกอบรมทุกคน

๔. ให้จังหวัด/อำเภอ จัดชุดออกตรวจเยี่ยมให้กำลังใจครูฝึกและผู้เข้ารับการฝึกอบรม เพื่อเป็นขวัญ และกำลังใจ

หลังการฝึกอบรม

ให้จังหวัดรวบรวมผลการฝึกอบรมตามโครงการ พร้อมปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ ให้กระทรวงมหาดไทยทราบด้วย เพื่อจะได้นำข้อมูลมาประมวลผลและพัฒนาองค์กรชุดรักษาความปลอดภัย หมู่บ้าน (ชรบ.) ให้เข้มแข็งและยั่งยืนต่อไป

ส่วนกิจการมวลชน

สำนักกิจการความมั่นคงภายใน

กรมการปกครอง

โทร.๐-๒๒๖๖-๕๕๕๗

ที่ มท ๐๓๐๘.๓/ว ๑๔๗๓/๖

กรมการปกครอง

ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๗ สิงหาคม ๒๕๕๘

เรื่อง แนวทางการให้การสงเคราะห์ชดเชยความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.)

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

- อ้างถึง ๑. พระราชบัญญัติสงเคราะห์ผู้ประสบภัยเนื่องจากการช่วยเหลือราชการ การปฏิบัติงานของชาติ หรือการปฏิบัติตามหน้าที่มนุษยธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓
๒. กฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และอัตราในการจ่ายเงินสงเคราะห์ และกำหนดลักษณะ ของความพิการทุพพลภาพขนาดหนักจนเป็นอุปสรรคสำคัญยิ่งในการประกอบอาชีพหรือในการดำรงชีพ พ.ศ. ๒๕๔๔
๓. ระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการขอรับเงิน การพิจารณา และการขยายระยะเวลา ในการขอรับเงิน สงเคราะห์ผู้ประสบภัยเนื่องจากการช่วยเหลือราชการ การปฏิบัติงานของชาติ หรือการปฏิบัติ ตามหน้าที่มนุษยธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓
๔. ระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลผู้ประสบภัยเนื่องจากการ ช่วยเหลือราชการ การปฏิบัติงานของชาติ หรือการปฏิบัติตามหน้าที่มนุษยธรรม พ.ศ. ๒๕๔๔
๕. ระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินช่วยเหลือค่าจัดการศพผู้ประสบภัยเนื่องจากการช่วยเหลือ ราชการ การปฏิบัติงานของชาติ หรือการปฏิบัติตามหน้าที่มนุษยธรรม พ.ศ. ๒๕๔๔

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาแผ่นพับกรมบัญชีกลาง เงินสงเคราะห์ผู้ประสบภัย จำนวน ๑ ชุด
๒. สรุปหลักเกณฑ์ ขั้นตอนการให้ความช่วยเหลือ จำนวน ๑ ชุด
๓. ตัวอย่างผู้ประสบภัยที่คณะกรรมการสงเคราะห์ผู้ประสบภัยได้ให้ความช่วยเหลือแล้ว จำนวน ๑ ชุด

ตามพระราชบัญญัติสงเคราะห์ผู้ประสบภัยเนื่องจากการช่วยเหลือราชการ การปฏิบัติงานของชาติ หรือการปฏิบัติตามหน้าที่มนุษยธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ กฎกระทรวงและระเบียบกระทรวงการคลัง ได้กำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไขและขั้นตอน การขอรับเงินช่วยเหลือค่ารักษาพยาบาล เงินชดเชย เงินดำรงชีพ และเงินค่าจัดการศพผู้ประสบภัย ในกรณีต่าง ๆ เนื่องจากการช่วยเหลือราชการ การปฏิบัติงานของชาติ หรือการปฏิบัติหน้าที่มนุษยธรรม นั้น

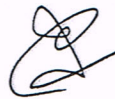
กรมการปกครองพิจารณาแล้ว ชดเชยความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) เป็นราษฎรอาสาสมัคร ภาครัฐประชาชนที่กระทรวงมหาดไทยจัดตั้งขึ้นไว้ช่วยเหลือทางราชการ โดยที่ไม่มีค่าตอบแทน เงินเดือน เบี้ยเลี้ยง มีความเสียสละปฏิบัติหน้าที่ มีภารกิจหลักในการอยู่เวรยามรักษาความสงบเรียบร้อยและรักษาความปลอดภัย หมู่บ้าน ตรวจตรา ลาดตระเวนรักษาความสงบเรียบร้อย สืบสวนหาข่าว เฝ้าระวังรักษาสถานที่ราชการที่สำคัญ ป้องกันปราบปรามการกระทำความผิดทางอาญา และภารกิจเสริมในการสนับสนุนภารกิจของฝ่ายปกครอง ร่วมขับเคลื่อนนโยบายของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ รัฐบาล และกระทรวงมหาดไทย หลายภารกิจเป็นการปกป้อง ค้ำครอง ชีวิตและทรัพย์สินของตนเองและประชาชนในหมู่บ้าน ซึ่งอาจได้รับผลกระทบจากการปฏิบัติหน้าที่ จากเหตุถูกทำร้ายได้รับอันตรายถึงสูญเสียชีวิต หรือสูญเสียชีวิตสมรรถภาพในการทำงาน หรือพิการทุพพลภาพ หรือถึงแก่ความตาย ดังนั้น เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจกับกลุ่มบุคคลผู้มีความเสียสละ จึงขอให้จังหวัดแจ้งอำเภอ ดำเนินการ ดังนี้

๑. ประชาสัมพันธ์แนวทางการขอรับเงินช่วยเหลือให้ชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) ผู้ประสบภัยที่ช่วยเหลือราชการ ปฏิบัติงานของชาติตามที่ได้รับมอบหมายจากทางราชการ หรือปฏิบัติตามหน้าที่ช่วยเหลือบุคคลตามหน้าที่กฎหมายกำหนด หรือปฏิบัติตามหน้าที่มนุษยธรรมซึ่งพลเมืองดีพึงปฏิบัติ ในเมื่อการปฏิบัติกรนั้นไม่ขัดกับคำสั่งโดยชอบของเจ้าพนักงาน ให้ชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) ทราบอย่างทั่วถึง กรณีมีเหตุต้องให้การสงเคราะห์ช่วยเหลือ ให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติสงเคราะห์ผู้ประสบภัยเนื่องจากการช่วยเหลือราชการ การปฏิบัติงานของชาติ หรือการปฏิบัติตามหน้าที่มนุษยธรรม พ.ศ.๒๕๔๓ กฎกระทรวงและระเบียบกระทรวงการคลังที่เกี่ยวข้อง รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

๒. รายงานผลการให้การสงเคราะห์ช่วยเหลือชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) ให้กรมการปกครองทราบ ทุกรอบ ๖ เดือน (๑ พฤษภาคม และ ๑ ตุลาคม) เพื่อรวบรวมไว้ใช้ประโยชน์ในเชิงสถิติและการกำหนดมาตรการช่วยเหลือชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและแจ้งอำเภอกฎปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายกฤษฎา บุญราช)
อธิบดีกรมการปกครอง

บันทึกข้อความ

สนง.อปค.
วันที่ - ๕ ส.ค.
ลงรับ 7
เวลา

ร.อปค.คม.
อ.ส.ส.ค.
ลงรับ ๑๐๑๖
เวลา

ส่วนราชการ สน.มน. (สกม.)

โทร. ๐ ๒๒๖๖ ๕๕๕๗

ที่ มท ๐๓๐๘.๓/๓๓/๐๓

วันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๘

เรื่อง แนวทางการให้การสงเคราะห์ชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.)

เรียน อปค.

๑. ต้นเรื่อง

๑.๑ สน.มน. มีภารกิจประการหนึ่งในการรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงภายในประเทศ เพื่อให้ประชาชนมีความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน รวมทั้งการแก้ไขปัญหาด้านสังคมจิตวิทยาและเสริมสร้างความเข้าใจอันดีในพื้นที่ ตามนโยบายและยุทธศาสตร์ความมั่นคงของรัฐบาล ที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมและกระทรวง การดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการจัดระเบียบบริหารหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง งานแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง และการชุมนุมเรียกร้อง ส่งเสริมและสนับสนุนให้ภาคเอกชนและประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการรักษาความมั่นคง รวมทั้งการพัฒนาขีดความสามารถของกลุ่มมวลชนอาสาสมัครและพนักงานฝ่ายปกครอง (เอกสาร ๑)

๑.๒ มท. ได้แจ้งแนวทางการปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการช่วยเหลือเจ้าพนักงานของหน่วยกำลังคุ้มครองและรักษาความสงบเรียบร้อยภายในหมู่บ้าน พ.ศ.๒๕๕๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยให้จังหวัดแจ้งอำเภอ ทุกอำเภอ จัดทำโครงการ “๑ ตำบล ๑ ชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน” ทั้งในหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง (อพป.) และหมู่บ้านตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ โดยดำเนินการจัดฝึกอบรมจัดตั้ง ทบทุนชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) ในทุกหมู่บ้าน อย่างน้อยหมู่บ้านละ ๑๕ คน โดยให้ภารกิจหลักในการอยู่เวรยาม รักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน ร่วมในการตั้งจุดตรวจ จุดสกัด และภารกิจเสริมในการสนับสนุนภารกิจของฝ่ายปกครองร่วมขับเคลื่อนนโยบายของ คสช. รัฐบาล และ มท. ให้มีประสิทธิภาพ (เอกสาร ๒)

๒. ข้อเท็จจริง

๒.๑ ปัจจุบันมีการจัดตั้งชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) ในพื้นที่จังหวัดทั่วประเทศ จำนวน ๓๓,๕๔๗ หมู่บ้าน จากหมู่บ้านทั้งสิ้น ๗๔,๙๕๙ หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๗๕ มี ชรบ. จำนวน ๓๒๗,๑๑๕ คน ซึ่ง ปค. มีนโยบายให้ทุกอำเภอจัดตั้ง ชรบ. ให้ครบทุกหมู่บ้าน เพื่อสร้างให้ตำบล/หมู่บ้านมีความเข้มแข็ง มีภาคประชาชนดูแล (เอกสาร ๓)

๒.๒ ผลการดำเนินงานของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการช่วยเหลือเจ้าพนักงานของหน่วยกำลังคุ้มครองและรักษาความสงบเรียบร้อยภายในหมู่บ้าน พ.ศ.๒๕๕๑ (ปี พ.ศ.๒๕๕๗ - พฤษภาคม ๒๕๕๘) ชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) ทั่วประเทศ ยกเว้น ๓ จชต. และ ๔ อำเภอ ของ จ.สงขลา ได้ปฏิบัติตามภารกิจตามที่ ปค. มอบหมาย (เอกสาร ๔)

๓. ข้อกฎหมาย

๓.๑ พระราชบัญญัติสงเคราะห์ผู้ประสบภัยเนื่องจากการช่วยเหลือราชการ การปฏิบัติงานของชาติ หรือการปฏิบัติตามหน้าที่มนุษยธรรม พ.ศ.๒๕๔๓ (เอกสาร ๕)

มาตรา ๕ ผู้ใดถูกประทุษร้ายหรือได้รับอันตรายถึงสูญเสียชีวิตหรือสมรรถภาพในการทำงานของอวัยวะส่วนใดส่วนหนึ่งไป หรือทุพพลภาพหรือเจ็บป่วยจนไม่สามารถใช้กำลังกายหรือความคิดประกอบอาชีพได้ตามปกติ เพราะเหตุผู้นั้นได้กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) ช่วยเหลือราชการ

(๒) ปฏิบัติงานของชาติตามที่ได้รับมอบหมายจากทางราชการ

(๓) ปฏิบัติการตามหน้าที่หรือช่วยเหลือบุคคลอื่นตามหน้าที่ที่กฎหมายกำหนด หรือ

(๔) ปฏิบัติการตามหน้าที่ที่มนุษยธรรมซึ่งพลเมืองดีพึงปฏิบัติ ในเมื่อการปฏิบัติการณ์นั้น ไม่ขัดกับคำสั่งโดยชอบของเจ้าพนักงาน

ฯลฯ

๓.๒ ระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการขอรับเงิน การพิจารณา และการขยายระยะเวลา ในการขอรับเงินสงเคราะห์ผู้ประสบภัยเนื่องจากการช่วยเหลือราชการ การปฏิบัติงานของชาติ หรือการปฏิบัติ ตามหน้าที่ที่มนุษยธรรม พ.ศ.๒๕๕๓ (เอกสาร ๖)

ฯลฯ

หมวด ๒

การยื่นคำขอรับ

ข้อ ๖ การขอรับเงินสงเคราะห์ให้เป็นไปตามแบบที่กำหนดท้ายระเบียบนี้ โดยให้ยื่นต่อ ผู้อำนวยการเขต สำหรับในเขตกรุงเทพมหานคร หรือนายอำเภอสำหรับในเขตจังหวัดอื่น ซึ่งเป็นท้องที่เกิดเหตุ

ฯลฯ

ข้อ ๘ การขอรับเงินสงเคราะห์ให้ยื่นแบบคำขอรับพร้อมหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๘.๑ หลักฐานหรือคำสั่งในการช่วยเหลือราชการ การปฏิบัติงานของชาติ หรือ การปฏิบัติตามหน้าที่ที่มนุษยธรรม

๘.๒ รายงานการสอบสวนข้อเท็จจริงตามข้อ ๑๑

๘.๓ รายงานการสอบสวนของพนักงานสอบสวน หรือคำพิพากษาของศาล (ถ้ามี)

๘.๔ หลักฐานการสอบสวนพยานรู้เห็นเหตุการณ์ และหลักฐานที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ (ถ้ามี)

๘.๕ ใบรับรองแพทย์ที่ทางราชการรับรองซึ่งตรวจและให้ความเห็นว่า ผู้ยื่น สูญเสียอวัยวะหรือสมรรถภาพในการทำงานของอวัยวะส่วนใดส่วนหนึ่ง หรือทุพพลภาพหรือป่วยเจ็บจนไม่ สามารถใช้กำลังกายหรือความคิดประกอบอาชีพได้ตามปกติ หรือพิการทุพพลภาพขนาดหนัก

ฯลฯ

๓.๓ ระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลผู้ประสบภัย เนื่องจากการช่วยเหลือราชการ การปฏิบัติงานของชาติ หรือการปฏิบัติตามหน้าที่ที่มนุษยธรรม พ.ศ.๒๕๕๔ (เอกสาร ๗)

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“ผู้ประสบภัย” หมายความว่า ผู้ถูกประทุษร้ายหรือได้รับอันตรายหรือป่วยเจ็บ เพราะผู้ยื่นได้กระทำการช่วยเหลือราชการ หรือปฏิบัติงานของชาติตามที่ได้รับมอบหมายจากทางราชการหรือ ปฏิบัติการตามหน้าที่หรือช่วยเหลือบุคคลอื่นตามหน้าที่ที่กฎหมายกำหนด หรือปฏิบัติตามหน้าที่ที่มนุษยธรรม ซึ่งพลเมืองดีพึงปฏิบัติในเมื่อการปฏิบัติการณ์นั้นไม่ขัดกับคำสั่งโดยชอบของเจ้าพนักงาน เว้นแต่การถูกประทุษร้าย หรือการได้รับอันตราย หรือการป่วยเจ็บเกิดขึ้นจากความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงหรือจากความผิดของตนเอง

ฯลฯ

ข้อ ๕ ผู้ประสบภัยซึ่งเข้ารับการรักษาสถานพยาบาลประเภทผู้ป่วยนอก หรือผู้ป่วย ภายในมีสิทธิได้รับค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยเงินสวัสดิการ เกี่ยวกับการรักษาพยาบาลของข้าราชการโดยอนุโลม

ฯลฯ

ข้อ ๖ การขอรับค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล ให้ยื่นแบบตามที่กำหนดท้าย ระเบียบนี้ โดยยื่นต่อผู้อำนวยการเขต สำหรับกรุงเทพมหานคร หรือนายอำเภอ สำหรับในเขตจังหวัดอื่น ซึ่ง เป็นท้องที่เกิดเหตุ พร้อมหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๖.๑ หลักฐานหรือคำสั่งในการช่วยเหลือราชการ การปฏิบัติงานของชาติ หรือ

๒๔ หลักฐานแสดง

๘.๔ หลักฐานแสดงการเป็นผู้จัดการศพ พร้อมหนังสือมอบหมายให้เป็นผู้จัดการศพ (ถ้ามี)

ฯลฯ

๓.๕ กฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และอัตราในการจ่ายเงินสงเคราะห์ และกำหนดลักษณะ ของความพิการทุพพลภาพขนาดหนักจนเป็นอุปสรรคสำคัญในการประกอบอาชีพหรือในการดำรงชีพ พ.ศ.๒๕๕๔ (เอกสาร ๙)

ข้อ ๑ ในการจ่ายเงินชดเชยให้แก่ผู้ประสพภัยให้คำนวณดังนี้

ฯลฯ

เพื่อประโยชน์ในการคำนวณ คำว่า “อัตราเงินเดือน” ให้ความหมายถึง อัตรา เงินเดือน ระดับ ๓ ขั้นต้นของบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนที่ใช้อยู่ขณะประสพภัย

ผู้ประสพภัยผู้ใดสูญเสียอวัยวะหลายส่วนตามที่ระบุไว้ใน (๒) ถึง (๑๙) ให้คำนวณเงิน ชดเชยทุกส่วน แต่เมื่อรวมกันแล้วต้องไม่เกิน ๓๐ เท่าของอัตราเงินเดือน

ฯลฯ

๔. ข้อพิจารณา

สน.มน. พิจารณาแล้ว ชุติรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) เป็นราษฎรอาสาสมัคร ช่วยเหลือราชการ โดยที่ไม่มีค่าตอบแทน เงินเดือน เบี้ยเลี้ยง จึงเป็นผู้มีจิตสำนึกด้านความเสียสละ ซึ่งใน การปฏิบัติหน้าที่ ชรบ. อาจได้รับผลกระทบจากเหตุถูกทำร้ายได้รับอันตรายถึงสูญเสียอวัยวะ หรือสูญเสีย สมรรถภาพในการทำงานหรือพิการทุพพลภาพ หรือถึงแก่ความตาย จึงสมควรได้รับการสงเคราะห์เป็นเงินช่วยเหลือ แล้วแต่กรณีตามกฎหมาย เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจกับกลุ่มบุคคลที่มีความเสียสละ เห็นควรดำเนินการ ดังนี้

๔.๑ ให้จังหวัดแจ้งอำเภอ ประชาสัมพันธ์แนวทางการขอรับเงินช่วยเหลือให้ ชรบ. ทราบอย่างทั่วถึง กรณีมีเหตุต้องให้การสงเคราะห์ช่วยเหลือกับ ชรบ. หรือทายาท ให้จังหวัด/อำเภอ เร่งรัดดำเนินการตามพระราชบัญญัติ สงเคราะห์ผู้ประสพภัยเนื่องจากการช่วยเหลือราชการ การปฏิบัติงานของชาติ หรือการปฏิบัติตามหน้าที่มนุษยธรรม พ.ศ.๒๕๕๓ กฎกระทรวงและระเบียบกระทรวงการคลังที่เกี่ยวข้อง

๔.๒ รายงานผลการให้การสงเคราะห์ช่วยเหลือชุติรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) ให้ ปค. ทราบ ทุกรอบ ๖ เดือน เพื่อรวบรวมไว้ใช้ประโยชน์ในเชิงสถิติและการกำหนดมาตรการช่วยเหลือ ชรบ. ต่อไป

๕. ข้อเสนอ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และลงนามในหนังสือถึง ผวจ. ทุกจังหวัด ที่เสนอมาพร้อมนี้

นายจรรวดี แก้วเกลตา
ผอ.สน.มน.
นายประดิษฐ์ ยมมานนท์
ร.อปค.

(นายกฤษฎา บุญราช)

อปค.

ผอ.สภม.
นายวิชา รัตนนท์
ผอ.สภม.
นายวิชา รัตนนท์
ผอ.สภม.
นายวิชา รัตนนท์